

træffes på grundlag af en vurdering af den konkrete sag, og i vurderingen må også arten og grovheden af den begåede kriminalitet indgå. I det omfang der medvirker lægdommere (domsmænd eller nævninger) under behandlingen af de pågældende straffesager, medfører lovforslaget på baggrund af de almindelige regler i retsplejelovens §§ 684, 91, stk. 2, og 906 a, at afgørelsen om udvisning i disse sager træffes under medvirken af lægdommere på samme måde som ved afgørelsen af strafudmålingsspørgsmålet.

Forslaget indeholder (i § 49) særlige regler, hvorefter domme om udvisning kan tages op til fornyet prøvelse i retten. Det skal i den forbindelse fremhæves, at der ikke vil være hjemmel til at benåde for en bestemmelse i en dom om udvisning, der må betragtes som en retsfølge af præventiv karakter.

I forbindelse med lovforslagets eventuelle vedtagelse vil der blive gennemført en særlig overgangsordning, hvorefter allerede dømte, som er udvist på grund af strafbart forhold efter de gældende regler, og som endnu ikke er udsendt, vil kunne få udvisningsspørgsmålet prøvet ved retten efter de nye udvisningsregler. Der henvises til lovforslagets § 61.

5. Udvalgets almindelige overvejelser om adgangen til indrejse og ophold i Danmark findes i betænkningens kapitel 2 (side 23 ff.). Udvalget har blandt andet fundet det rimeligt, at disse regler udformes på en sådan måde, at der i lovreglerne tages hensyn til, at Danmark ved forskellige internationale overenskomster har givet nogle grupper af udlændinge en særstilling med hensyn til adgangen til ophold her i landet. Det drejer sig om nordiske statsborgere, om EF-statsborgere og om flygtninge.

Udformningen af flygtningebestemmelserne har været genstand for indgående drøftelser i udvalget. Danmark har tiltrådt flygtningekonventionen af 28. juli 1951, der indeholder en nærmere bestemmelse af begrebet flygtninge. Udvalget foreslår, at der i udlændingeloven i videre omfang end i dag gennemføres en nærmere regulering af konventionsflygtningenes retsstilling. Der her imidlertid ikke kunnet opnås enighed i udvalget om udformningen af disse regler. Diskussionen i udvalget har navnlig angået behandlingen af de såkaldte de-facto flygtninge eller B-flygtninge, det vil sige personer, der ikke er omfattet af flygtningekonventionen af 1951, men over for hvem det af lignende tungtvejende grunde som anført i konventionen ikke bør kræves, at de vender tilbage til deres hjemland. Udvalgets flertal vil ikke som mindretallet på

forhånd afskære muligheden for at nægte opholdstilladelse til asylsøgere, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen. Der henvises nærmere til betænkningen side 29 ff. og 128 ff. hvor også spørgsmålet om de såkaldte familiesammenførings-tilfælde er behandlet.

Efter de gældende regler henhører behandlingen af flygtningesagerne under justitsministeriet. Udvalget foreslår med hensyn til disse sager en kompetenceomlægning, således, at de sager, der i dag henhører under justitsministeriet, henlægges til tilsynet med udlændinge. Samtidig foreslår udvalget, at der oprettes et flygtningeævn med henblik på, at klager over tilsynets afgørelser i disse sager undergives en domstolslignende behandling. Der har i udvalget ikke kunnet opnås enighed om flygtningeævnets kompetence, sammensætning m.v. De forskellige opfattelser på dette punkt skal til dels ses i sammenhæng med de forskellige opfattelser vedrørende behandlingen af B-flygtninge. Der henvises i øvrigt til betænkningen side 226 ff.

Justitsministeriet har i lovforslaget valgt at følge udvalgsflertallets synspunkter. Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det som fremhævet af flertallet ikke er ønskeligt, at den endelige afgørelse i sager vedrørende de såkaldte B-flygtninge ligger hos et organ, der er uafhængigt af justitsministeren og dermed af den parlamentariske kontrol.

6. Som det fremgår af det under pkt. 4 og 5 anførte, lægger lovforslaget op til væsentlige ændringer af kompetencen til at træffe afgørelse i sager efter udlændingelovgivningen. Uafhængigt af forslagene om domstolskompetence med hensyn til udvisning på grund af strafbart forhold og oprettelsen af et flygtningeævn har udvalget drøftet, om der burde være en særlig let adgang til at få visse mere indgribende afgørelser efter loven prøvet ved domstolene. Der henvises til betænkningens side 214 ff. Der er ikke enighed i udvalget på dette punkt, og der foreligger to mindretalsudtalelser. Mindretallet foreslår, at der med hensyn til visse typer af afgørelser gennemføres en særlig let adgang til domstolsprøvelse. Forskellen på de to mindretals opfattelse vedrører spørgsmålet om, hvilke afgørelser der nærmere skal kunne prøves, og formen for den processuelle behandling af sådanne sager ved domstolene.

Udvalgets flertal finder ikke, at der er behov for en særlig adgang til domstolsprøvelse på dette område. Flertallet understreger i den forbindelse, dels at der allerede efter den almindelige regel i grundlovens § 63 er adgang til at indbringe sådan-